

A m. k. erdőhivatalok fakészlete, ezek értéke és az ezen erdőhivataloknál 1876. évben vágatandó fatömeg.

A lefolyt országgyűlés képviselőháza 1875. évi májushó 7-én tartott ülésében utasította a m. k. pénzügyministert, hogy a m. k. erdőhivataloknál meglévő anyag-készletek valósítható értékéről és azoknak értékesíthetése iránt tett intézkedéseiről az 1876. évi költségvetés előterjesztése alkalmával tegyen a képviselőháznak jelentést, valamint mutassa ki azt is, hogy a m. k. állambirtokok után mennyi az összes bérhátralék, melynél az 1.000 frton felüli bérhátralékosok névszerint mutatandók ki.

A pénzügyminister a kívánt jelentést és kimutatásokat a képviselőháznak m. évi november-hóban beterjeszté s az erdészetre nézve azzal egészítette ki, hogy egyszersmind bemutatta az államerdőhivataloknál 1876-ban termelendő és rendes viszonyok között egy év alatt értékesíthető anyagok kimutatását is.

A kezdetben idézett képviselőházi határozattal egyidejűleg adott hasonló utasítás alapján hasonló jelentések és kimutatások tétettek az állami mezőgazdasági- és bánya-birtokokról is. Mi ezeket helyszüke miatt nem közölhetvén, róluk csak főösszegekben fogunk megemlékezni. Az erdészetre vonatkozó adatokat azonban, melyek nemcsak államgazdasági, de speciális erdőgazdasági és faüzleti szempontból is kiváló értékkel és jelentőséggel bírnak, az alábbiakban részletesebben adjuk.

A közelebbről kinyomatott pénzügyministeri jelentés az állami erdőhivataloknál részben az 1875. év elején, részben pedig július hó 31-én készletben volt anyagok értékesítése tárgyában következőket mondja:

I. A beszterczebányai m. kir. jószágigazgatóságához tartozó zsarnóczai, körmöczbányai, besztercze-

bányai és breznóbányai erdőhivataloknál a f. évi júliushó végével az erdőben volt 255.270 frt 93 kr értékű tűzifa, épületi- és műszerfa s fagyártmánykészlet, az erdei rakhelyeken és raktárakban állott 292.390 frt 96 kr értékű különféle készlettel együtt, csekély mennyiség kivételével, mely leginkább a raktárakból magánosoknak fog eladatni, a kincstári bányászat által még a folyó és a jövő évi szükséglet fedezésére, valamint az illető hivatalok saját szükségletére fog felhasználtatni, mint a mely célra azok termelése is történt.

A hradeki erdőhivatalnál kimutatott — összesen 955.558 frt értékű fakészletből — az erdőben fekvő tűzifa csakis a hradek-lubochnai vasművek bérbeadása útján lévén értékesíthető, ezen bérbeadás iránt az intézkedés megtétetett s csak azon esetre kellend ezen tűzifának másként való értékesítéséről gondoskodni, ha ezen versenytárgyalás, illetőleg bérbeadás bármi oknál fogva nem sikerülne. Az épület és rönköfának, mely csak a jövő évben fog a raktárakba s illetőleg a fűrészekhez usztattatni, a jövő évben való értékesítése fele részben szerződések által van biztosítva, míg a lipói fakereskedők számára biztosított másik fél-résznek értékesítése annyiban tekinthető biztosítottnak, hogy annak a jövő év végével netán értékesítetlenül visszamaradandó részét 1877. év január 1-én Popper Lipót fakereskedő szerződésszerűleg átvenni köteles.

Az ezen erdőhivatal erdei rakhelyein és raktáraiban levő épület- és rönköfa szerződések alapján Popper, Diener, Stern és más vállalkozóknak el van adva, kik azt részint szerződésileg kikötött, részint pedig árszabály szerinti árakon a f. év végeig átvenni s megfizetni tartoznak.

A hradeki uradalom rakhelyein, illetőleg raktáraiban levő tűz- és szénfakészletek csakis az ottani vasművek bérbeadásá-

nak esetében lévén teljes mértékben elárusíthatók, — az erdei rakhelyeken álló készlet csakis azon esetben fog a raktárakba leusztattatni, ha a vasművek bérbeadása sikerül. A lykavai uradalomhoz tartozó lubochnai és rózsahegy-i faraktárakban, ugy szintén az ottani erdei rakhelyeken levő tűzifa-készleteknek Lippmann Lövy fakereskedő részére való eladása már biztosított.

II. A soóvári jószágigazgatóság kerületét illetőleg. A soóvári erdőhivatalnál a mult év végével állott és 32.489 frt 50 kr értékben kimutatott tűzifa-készlet értékesítése teljesen biztosítva van, a mennyiben az a magán feleknek eladandó 537 normál ölnyi tömeg kivételével, a kincstári szükséglet fedezésére szolgáland.

A szomolnoki erdőhivatalnál a folyó év elején fennállott összesen 191.526 frt értékű faanyagoknak, eladása azonban tekintettel arra, hogy annak zömét a szomolnoki pagonyban a vasipar virágzása idejében kedvező üzleti kilátások közt termelt fából visszamaradt — közel 169.000 frt értékű 33.723 szabály öl 4—6 éves szénfa képezi, — a vasiparban beállott teljes pangás folytán tagadhatlanul nehézségekbe ütközik és pedig annyival inkább, minthogy az utóbbi időben ezen kerületben nagyobb mérvben előfordult szúpusztítások és széltörések az erdő további károsításának meggátolása végett folyton újabb tömegek döntését s illetőleg feldolgozását teszik szükségessé, s a kisebb mérvű helyi szükséglet részben ezen utóbbi termelés által fedezhető. A mennyiben azonban a f. év tartama alatt az ó-vizi és szomolnoki pagonyok fenyőépületi s rönköfa termésének kihasználása iránt Neuberger Bódoggal hosszabb időre kiterjedő szerződés jött létre, mely lehetővé teendi, hogy az évi termésnek eddig kelendőség hiányában nagyrészt tüzi- és szénfára feldolgozott része jövőben haszonfára használtassék fel, ennek folytán a

tüzifa-termelés csökkentése válik lehetségessé, másrészt pedig a környékben lakó több vasiparossal régiebb időben kötött tűzifa-vételi szerződések állván fenn, a kérdéses fakészlet (szükség esetében ujabban mérsékelt árakon) ezen vasiparosoknak fog a legközelebbi években átadatni.

A diósgyőri erdőhivatalnál a folyó év elején állott és összesen 122.708 forintnyi értékkel kimutatott fakészlet zömét szintén a tüzi és szénfa képezvén, ennek eddigelé való csekélyebb kellendősége az által fokoztatott, hogy a tűzifának eladása a miskolci kincstári faraktárban bizományosra ruháztatott, továbbá, hogy a kincstár által eddig csekély eredménnyel kezelt mészégetés szerződés útján magán vállalkozóknak adatott ki, minek folytán az eddig e célra felhasznált tűzifán felül évenként több tüzelő anyag fog felhasználtatni, — végre részben az által is — hogy a legújabb időben a magyar kir. államvasutak szer- és gépgyára is az ottani erdőkből fedezi faszénszükségletét s ezek folytán az új termelés megszorítása mellett a meglevő készletek elfogyasztása siettetik s egyáltalában lehetővé vált.

A tokaji gazdasági hivatal kezelése alatt álló 1.165 frt értékű tűzifa részben a tisztai fájárandóságok fedezésére szolgál, részben pedig rendes és biztos eladás tárgyát képezi.

III. Az unghvári jószágigazgatósághoz tartozó unghvári erdőhivatalnál a folyó év elején készletben volt 217.335 forint értékű 53.724 szabályöl fának zöme, tudniillik 46.779 szabályöl tűzifából áll, mely a még jelenleg is uralgó üzleti pangás folytán szintugy — mint a meglevő szállfa-készlet — nagyobb mennyiségben igen nehezen értékesíthető.

Ez anyagok értékesítésére azonban bizományi szerződés is áll fenn s ennek útján az értékesítés szintén szakadatlan

folyamatban van és remélhető is, hogy a bizományi értékesítés által elfoglalt több alföldi fapiaczon és szénalakban való eladás által ezen készlet — miután az újabb termelés megszorított — lassankint elfogyasztatik.

IV. A máramarosszigeti bányaigazgatósághoz tartozó bocskói, vissói, rahói, királymezői és bustyaházai erdőhivatalok termeléséből eredő f. évi julius végéig legfőképen a raktárakban visszamaradt 1,560.148 frt értékű 142.684 szabályöl szálfá, 163.398 frt értékű 37.750 szabályöl tűzifa, — és 165.915 forint értékű fagyártmány, — összesen tehát 1,889.961 frt értéket képviselő és értékesítési tekintetből egy szempont alá eső fakészletekre nézve megjegyeztetik, miszerint a fagyártmányok, a vastagabb méretű szál- és épületi faanyagok, mint eddig úgy jövőre is a fennforgó viszonyokhoz képest bár lassan, de biztosan elkelnek; a vékonyabb méretű anyagokra nézve azonban többrendbeli tudakozódás daczára a fennállott — némileg magas árak mellett — nem sikerült vevőre találni, miért ezen akadály a legutóbbi időben a vékonyabb fára nézve alkalmazott ármérséklésnek s azon további intézkedésnek életbeléptetése által lett elhárítva, hogy az igazgatóság egyáltalában nagyobb vételeknél az eladandó anyag értékéhez mért 5 — 15⁰/₀-nyi árkedvezmény engedélyezésére hatalmaztatott fel.

A tűzifa-készleteknek értékesítése tárgyában a magyar északkeleti vasutttársasággal évenkénti 4800 ölnök tíz éven át való átvételére illetőleg eladására nézve folynak tárgyalások, melyek remélhetőleg kedvező eredményhez fognak vezetni.

V. A nagybányai jószágigazgatóság kerületéhez tartozó nagybányai és strybulyi erdőhivatalok kerületében a m. év végével visszamaradt 165.009 frt és 87.707 forint, összesen tehát 252.716 forint értéket képviselő fakészletek az ottani kincstári bánya- és kohóművek s egyéb kincstári hivatalok

1 $\frac{1}{2}$ —2 évi előirányzott szükségletét képezvén, értékesítésük azon esetre, — ha a nevezett művek üzletében változás nem történik, — biztosítva van.

VI. A kolozsvári jószágigazgatóság kerületét illetőleg:

A vajdahunyadi erdőhivatal vágásaiban készletben lévő tűzifának zöme névleg 17.618 szabályölnyi tömeg a kincstári bánya és kohóművek szükségletének fedezésére szolgál, s felerészben már az idén, felerészben pedig a jövő évben fog elfogyasztatni.

A maradék a raktárakban levő készlettel — Déván és vidékén fog a jelentkező egyes feleknek eladatni.

Az ugyanezen erdőhivatal petrozsényi erdei rakhelyein lévő szálfá az ottani kincstári bányaüzlet folyó és részben jövő évi szükségletének fedezésére — a petrozsényi raktárban levő készlet pedig részint szelvényárunak felmetszve, részint mint fűrészlőnk s rövidebb épületi fa bizományban árusittatik el.

A szászsebesi erdőhivatal vágásaiban készletben lévő tűzifa részint 1876-, részint pedig 1877-ben fog az illető rakhelyekre leusztattatni és a raktárakban levő készlettel együtt részint a govasdiai, kudsiri és a sebeshelyi kincstári vasgyárak és részben a péterfalvi papirgyár szükségletének fedezésére s magán-eladásra lesz felhasználandó.

Az ezen erdőhivatal vágásaiban levő szál- és épületfa-készlet csak a jövő évben lévén leusztatható, annak értékesítése 1877. év előtt nem eszközölhető, míg ellenben a raktári készlet (egy 2500 ölnyi selejttessé vált és szénné égetendő tömeg és a helyi fogyasztás által igénybe veendő szálfá kivételével) az ujonnan épült szászsebesi 5 keretes gőzfűrészen szelvény-árakra fog felmetszetni és mint ilyen értékesíttetni.

A topánfalvi erdőhivatalnál levő tűzifa-készleteknek a vidéki magán szükséglet kielégítése után még visszamaradó része a zalathnai kincstári bányaművek és kohók 1 $\frac{1}{2}$ évi

szükségletének fedezésére szolgál. A szál- és műszerfa-készletnek az erdőben lévő része csak 1877-ben lesz értékesíthető, — a raktárakban lévő része pedig részint szelvényárura felmetszve, vagy fagyártmánynyá átdolgozva, részint egész szálakban fog Tordára leszállíttatni s ez utóbbi a Tordán ujonnan épült gőzfűrészzen felmetszetni, honnan mint metszett áru az ottani vidék lakói által fogyasztatik el. Az egészen selejtessé vált (körülbelül 2.600 ölnyi) szálfakészlet végre tűzifának feldolgozva — Torda város és vidéke szükségletének fedezésére fog elhasználtatni.

A görgényi erdőhivatal tűzifakészlete a vidék $1\frac{1}{2}$ évi szükségletét alig fedezvén, 1876. végéig Szász-Régenben és a Maros mentén elárusítható.

A szál- és rönköfa-készletnek az erdőben lévő része csak a jövő évben történendő leszállítás után 1877-ben lesz értékesíthető: a raktárakban levő szálfakészlet részint a soborsini fapiacra szállítandó, részint pedig a Maros mentén eladandó herbusi tűzifának szállítási eszközéül szolgálánd s ezzel együttesen adatik el.

A kolozsvári erdőhivatal tűzifa-készlete kincstári és állami hivatalok s intézetek $1\frac{1}{2}$ évi szükségletének fedezésére szolgálánd; végre

a fogarasi erdőhivatal kerületében az erdőben lévő tűzifa csakis 1877-ben értékesíthető, annak ugyanazon évben az erdőből történendő leusztatása után; míg a raktári készlet az $1\frac{1}{2}$ évi fakesletet fedezendi s azáltal igénybe fog vétetni.

VII. A temesvári-karansebesi jószágigazgatóság kerületéhez tartozó rékasi és lugosi erdőhivataloknál kimutatott tűzifakészletek egy része legközelebb Baiersdorf és Biach cégnek fog átadatni; a maradék, valamint a karansebesi és fehértemplomi erdőhivataloknál kimutatott készletek csakis a folyó

szükséglet fedezésére szolgálván, a folyó s legkésőbb a jövő évben biztosan értékesíthetők.

VIII. Az aradi m. kir. jószágigazgatóság pécskai erdőhivatalánál kimutatott készlet (részben némileg leszállított árak mellett) a jövő télen lesz értékesíthető; a lippai erdőhivatalnál kimutatott készletek, részint az aradi kincstári farraktárba szállítva a helybeli szükséglet fedezésére fognak szolgálni, részint pedig a vidéki rakhelyeken fognak a folyó és jövő éven át értékesíttethetni, mire a megszorított termelés kilátást enged.

IX. A zombori jószágigazgatósághoz tartozó doroszlói és

X. az ó-buda-gödöllői jószágigazgatósághoz tartozó gödöllői és visegrádi erdőhivataloknál kimutatott összes fakészleteknek eladása a folyó és a jövő év tartama alatt biztosan fogatosítható.

(Folyt. köv.)

A tűzifa métermértékéről. *)

Tudjuk, miszerint a tőzsdén a méter-rendszer használatánál érzett nagy szükségétől indítva, a kereskedelmi- és iparkamra a gabonaneműekre egy ugynevezett „métermázsá“ mértéknek (100 kilogramm) törvényes behozatalát akarja a magas kormánytól kieszközölni. Ha a kereskedelmi kamara a tőzsde mindennapi szükségén segíteni óhajtandó, egy oly mérték alkotását, illetőleg egy már tényleg használatba lévő mértéknek olynemű elnevezését ajánlja törvényes elfogadásra, mely a régi és új mérték egyesítéséből ered, s mely gabonaneműeknél,

*) Mielőtt a jelen cikk tárgyára vonatkozó nézetünknek lapunkban kifejezést adnánk, óhajtánók, hogy ezt megelőzőleg vidéki szaktársaink közlönyünk útján szintén nyilatkoznának az itt kifejezett és a gyakorlati kezelést közelről érdeklő vélemény felett.

Szerk.